

Neviditelný výbor

Našim přátelům

© La Fabrique éditions, 2014

© Rubato, 2018

Translation © Pražský neviditelný výbor, 2018

ISBN 978-80-87705-67-4

OBSAH

- 15 Vzpoury konečně přišly...
- 23 Merry crisis and happy new fear
- 41 Chtějí nás přinutit k vládnutí,
my ale této provokaci odoláme
- 75 Moc je logistika. Blokujme vše!
- 91 Fuck off Google
- 117 Zmizme
- 149 Naše jediná vlast: dětství
- 173 Omnia sunt communia
- 193 Today Libya, tomorrow Wall Street

Bilymu, Gucciovi, Alexisovi a Jeremymu Hammondovi, takže

„Jiný svět neexistuje. Existuje pouze jiný způsob života.“

Jacques Mesrine

Vzpoury tedy konečně přišly. Takovým tempem a v tolika zemích, až se zdá, že od roku 2008 se celá stavba tohoto světa kousek po kousku rozkládá. Ten, kdo před deseti lety předvídal povstání, byl vystaven uštěpačným poznámkám usazených; dnes jsou ti, kteří ohlašují návrat k pořádku, v pozici šašků. Říkali nám, že není nic pevnějšího, jistějšího než Tunisko bin Alího, Erdoganovo čínorodé Turecko, sociálnědemokratické Švédsko, baasistická Sýrie, Quebec pod sedativy či Brazílie se svými plážemi, *bolsa família* a pacifikačními policejními jednotkami. Viděli jsme, jak to dopadlo. Je po stabilitě. I v politice: každé udělení AAA je nyní dvakrát zvažováno.

Vzpouřa může vypuknout kdykoli, z jakéhokoli důvodu, v kterékoli zemi; a může vést kamkoli. Vůdcové krácejí mezi propastmi. Jako by je ohrožoval i sám jejich stín. *Que se vayan todos!* zněl kdysi slogan; dnes se z něj stalo obecně sdílené přesvědčení – generálbas epochy, bručení plynoucí od úst k ústům, které se zvedá jako sekýra v nejméně očekávaném okamžiku. Ti *nejprohnanější* mezi politiky si z něho dokonce udělali předvolební slib. Nemají

na výběr. Nevyléčitelný odpor, čirá negativita, absolutní odmítnutí jsou v současné době jedinými rozeznatelnými politickými silami.

Vypukly vzpoury, nikoli revoluce. Jen málokdy bylo v tak krátkém časovém úseku vystaveno útokům tolik sídel oficiální moci – Řeckem počínaje a Islandem konče – jako během několika posledních let. Okupování náměstí v samotném středu města, stavění stanů, budování barikád, společných jídelen či dočasných přístřešků, v nichž se pořádají shromáždění, bude brzy elementárním politickým reflexem jako kdysi stávka. Zdá se, že doba se rozhodla vyměšovat svá vlastní *loci communes* – počínaje výrokem *All Cops Are Bastards* (ACAB), jehož podivná internacionála při každém výbuchu vzpoury zdobí zdi měst, v Káhiře stejně jako Istanbulu, v Římě tak jako v Paříži či v Riu.

Ať už jsou ale nepokoje ve světě jakéhokoli rozsahu, revoluce jako by se všude zadusila ve stádiu vzbouření. V nejlepším případě je potřeba změnit svět na okamžik uspokojena změnou režimu, po níž se však brzy obnoví tatáž nespokojenost. V nejhorsím případě poslouží revoluce jako odrazový můstek pro ty, kteří sice mluví v jejím jménu, ale nemají jinou starost, než ji zlikvidovat. V některých zemích, jako např. ve Francii, otevírá neexistence dostatečně sebevědomých revolučních sil cestu těm, jejichž jediným povoláním je sebevědomí předstírat a proměňovat ho ve spektakl: fašistům. Nemohoucnost roztrpčuje.

V tomto ohledu je třeba přiznat, že my jiní revolucionáři jsme byli poraženi. Nikoli proto, že jsme od roku 2008

nedosáhli revoluce jako cíle, ale proto, že jsme byli postupně odpojeni od revoluce *jako procesu*. Jestliže jsme neuspěli, můžeme za to svalovat vinu na celý svět, vymýšlet si v tisícerém roztrpčení všemožná vysvětlení, včetně vysvětlení *vědeckých*, nebo můžeme přemýšlet o opěrných bodech, jimiž disponuje nepřítel v nás samotných a které určují povahu našich nikoli nahodilých, nýbrž opakovaných neúspěchů. Možná bychom mohli přemýšlet například o tom, co zůstává na revolucionářích *levicového* a co je odzuzuje nejen k porážce, ale i k téměř všeobecné nenávisti. Jejich vadou, již po levici zdědili, je jistá forma hlásání morální hegemonie, k jejímuž prosazení nemají prostředky. Stejně jako onen neudržitelný nárok stanovit spravedlivý způsob života – ten, který je opravdu pokrokový, osvícený, moderní, správný, dekonstruovaný, neposkrvněný. Nárok, který naplňuje vražednou chutí každého, kdo se jím bez varování ocitá mezi reakcionáři-konzervativci-zpátečníky-omezenci-křupany-staromilci. Vášnivá řevnivost, kterou revolucionáři vůči levici projevují a z níž se nemohou vymanit, je jen zadržuje na jejím území. Zvedněme kotvy!

Od vydání knihy *Vzpouřa přichází* naše kroky směřovaly tam, kde žhnula doba. Četli jsme, bojovali jsme, diskutovali se soudruhy všech zemí a směrů, společně s nimi jsme naráželi na neviditelné překážky doby. Někteří z nás zemřeli, jiní poznali vězení. Vytrvali jsme. Nevzdali jsme budování světů ani útoky na ten dnešní. Z našich cest jsme se vrátili s jistotou, že jsme neprožívali zbloudilé, oddělené revolty, jež o sobě navzájem nevědí a které je třeba

mezi sebou teprve propojit. Přesně tak to inscenuje zpravodajství v přímém přenosu při své vykalkulované manipulaci s vnímáním. Ta je dílem proti-vzpoury, která začíná na té nejnižší úrovni. Nejsme svědky rozptýlených revolt, ale jediné světové vlny povstání, která mezi sebou nepozorovatelně komunikují. Univerzální touhy po opětovném setkání, kterou může vysvětlit jen univerzální odloučenost. Všeobecné nenávisti k policii, která jasnozřivě odmítá všeobecnou atomizaci, nad níž právě policie dohlíží. Všude lze pozorovat tentýž neklid, tutéž bytostnou paniku, vyvolávající tatáž vzepětí důstojnosti bez pohoršování. To, co se ve světě děje od roku 2008, není nějaká nesouvislá série podivných výbuchů probíhajících v hermeticky uzavřených národních prostorech. Je to jediný sled dějinných událostí, který se odvíjí v přísné jednotě místa a času, od Řecka po Chile. A pouze *zřetelně globální* hledisko umožňuje objasnit jeho význam. Reflexi tohoto sledu událostí nemůžeme nechat jen na *think tancích* kapitálu.

Každá vzpoura, ať už se odehrává kdekoli, odkazuje za sebe samu, hned od počátku obsahuje cosi globálního. V ní se společně pozdvihujeme na výši doby. Ovšem dobou je také to, co nacházíme v hlubinách nás samých, když se uvolíme do nich sestoupit, když se ponoříme do toho, co prožíváme, co vidíme, cítíme, vnímáme. Právě v tom spočívá metoda poznání a pravidlo jednání; v tom také spočívá vysvětlení podzemního spojení mezi čistě politickou intenzitou pouličního boje a nepřikrášlenou sebestřitomností solitéra. Dobu je třeba hledat v samotném nitru každé situace

a každého z nás. Právě tady potkáváme jeden druhého, tady se setkávají skuteční přátelé, kteří ač rozptýleni po všech koutech světa, kráčejí společně vpřed.

Teoretikové konspirace jsou kontrarevolucionáři přinejmenším v tom smyslu, že privilegium konspirovat vyhrazují pouze mocným. Je-li dostatečně jasné, že mocní osnovují spiknutí, aby si pohlídali a rozšířili své pozice, je neméně jisté, že se *konspiruje všude* – ve dvoranách velkých budov, u automatů na kávu, v zákulisí prodejen kebabu, v zaměstnání, v ateliérech, na procházkách, na večírcích, v milostných vztazích. A všechny tyto svazky, všechny tyto rozhovory, všechna tato přátelství se v globálním měřítku kapilárně propojují ve fungující historickou stranu – „naši stranu“, jak říkal Marx. V protikladu k objektivní konspiraci řádu věcí skutečně probíhá konspirace rozptýlená, jejíž součástí de facto jsme. V jejích řadách však vládne ten největší zmatek. Takřka všude naše strana naráží na své vlastní ideologické dědictví; vážne v celé spleti revolučních tradic, poražených a zašlých, jež se však přesto dožadují úcty. Ovšem strategická inteligence vychází ze srdce, a nikoli z mozku, a omyl ideologie spočívá právě v tom, že mezi myšlení a srdce staví hráz. Jinými slovy: musíme vtrhnout do prostoru, v němž už jsme. Jediná strana, kterou je třeba vybudovat, je ta, která už existuje. Musíme se oprostít od veškerého duševního zmatku, který nám brání v jasném pochopení naší společné situace, naší, řečeno slovy Gramsciho, „společné pozemskosti“. Našemu dědictví nepředchází žádná poslední vůle.

Jako u každého reklamního sloganu spočívá i účinek hesla „My jsme 99 procent“ nikoli v tom, co říká, ale v tom, co neříká. To, o čem nemluví, je totožnost onoho jednoho procenta *mocných*. Toto jedno procento necharakterizuje to, že jsou bohatí – v USA je daleko více než jedno procento bohatých lidí –, ani to, že jsou slavní – chovají se spíše nenápadně, a pak, kdo dnes nemá právo na svou čtvrtodinku slávy? Pro toto jedno procento je charakteristické, že jeho příslušníci jsou *organizovaní*. Organizují se dokonce i proto, aby organizovali životy druhých. Pravdivost onoho sloganu je značně krutá a říká, že množství nic neznamená: může nás být 99 procent, a přesto jsme dokonale ovládnuti. Naopak, kolektivní drancování v Tottenhamu dostatečně jasně ukazuje, že jakmile se lidé začnou organizovat, přestávají být chudí. Existuje významný rozdíl mezi masou chudých a masou chudých odhodlaných společně jednat.

Organizovat se nikdy neznamenalo stát se členem téže organizace. Organizovat se znamená jednat na základě společného vnímání, ať už na jakékoli úrovni. Neboť to, co nám v dané situaci chybí, není „hněv lidu“ nebo hmotná nouze, ani dobrá vůle aktivistů či rozšíření kritického vědomí, dokonce ani bujení anarchistických gest. Čeho se nám nedostává, to je sdílené vnímání situace. Bez tohoto pojítka mizí gesta beze stopy v nicotě, životy mají tkáň snů a povstání končí v učebnicích.

Záplava každodenních informací, ať už alarmujících, nebo jen skandálních, formuje naše porozumění celkově nesrozumitelnému světu. Jeho chaotický chod je válečnou

mlhou, za níž se stává nenapadnutelným. Tím, že budí zdání neovladatelnosti, je *ve skutečnosti* ovladatelný. A v tom spočívá ona lest. To, že si kapitál osvojil krizové řízení jakožto techniku vládnutí, neznamenalo prostý posun od kultu pokroku k vydírání hrozící katastrofou; byla to snaha přivlastnit si strategické pochopení přítomnosti a celkovou interpretaci probíhajících operací. A právě o to je nutno se s ním utkat. Pokud jde o strategii, je třeba být o dva tahy před globální vládou. Není tu žádná „krize“, ze které by bylo třeba se dostat, je tu jen válka, v níž musíme zvítězit.

Sdílené pochopení situace se nemůže zrodit z jediného textu, nýbrž z mezinárodní debaty. A aby k debatě mohlo dojít, je třeba poskytnout podněty. Tohle je tedy jeden z nich. Tradici a revoluční postoje jsme podřídili průběžskému kameni historické situace a snažili se přetnout tisíce ideálních vláken, která připoutávají Gullivera revoluce k zemi. Hledali jsme poslepu, jaké průchody, jaká gesta, jaké myšlenky by nám umožnily vyprostit se ze slepé uličky současnosti. Není revolučního hnutí bez *jazyka* schopného popsat situaci, v níž se nacházíme, a zároveň možnost, která v ní působí trhliny. To, co následuje, je příspěvek k jeho vytvoření. Za tímto účelem vychází tento text současně v osmi jazycích a na čtyřech kontinentech. Jsme-li všude, jsou-li nás zástupy, musíme se od nynějška organizovat – a to globálně.

Neviditelný výbor Našim přátelům

Z francouzského originálu *A nos amis* vydaného nakladatelstvím
La Fabrique v Paříži roku 2014 přeložil Pražský neviditelný výbor

Obálka a grafická úprava OFICINA

Sazba JT

Vydalo nakladatelství RUBATO v Praze roku 2018

Výtiskla TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice

První vydání

ISBN 978-80-87705-67-4

RUBATO

Sarajevská 8

120 00 Praha 2

www.rubato.cz

studio@rubato.cz